

KYRKBACKEN

NR 1
2017

Ny föreståndare

på Ljungsbro café & second hand
sidan 12

Torginvigning!

sidan 13

Tema:

LUTHER

och musiken 🎵

Klosterhuset blir besökscentrum

sidan 13

Vem var Kätthe?

sidan 6

Representanter från församlingens ungdomar, kyrkoråd och anställda reste i januari till vänförsamlingen i Fano, Italien för att fira gudstjänst och markera den internationella böneveckan.

Torsdagskonfirmanderna utmanades på höghöjdsbana under hösten.

På Fe(s)ttisdagsfesten samlades pengar in till fastekampanjen "Maträtten", allas rätt till mat. Här sjunger Cantus Vretensis under ledning av Kristin Stenberg. Det bjöds även på stå upp-komik med Jerry Prütz och sång med Sverker Linge. Semlor serverades också så klart.

Barnkalas och många high fives gjordes till förmån för julkampanjen "Låt fler få fylla fem" – att fler barn i fattiga länder ska få överleva de första fem åren, en kampanj inom Svenska kyrkans internationella arbete. Kampanjen inbringade totalt 42,6 miljoner kronor!

I februari höll Maja Hagerman föredrag i Vreta klosters kyrka under rubriken "Vreta kloster mitt i riksbyggar-tid". Drygt 100 personer kom och lyssnade.

I december sydde Torsdaxgruppen Frälsarkrans-filtar.

KONTAKTUPPGIFTER

Församlingsexpeditionen

Telefon- och öppettider:

Helgfri måndag, tisdag och torsdag
9.30–11.30 och 13.00–15.00.

Pernilla Ekh, administratör 013-636 58

Gunilla Lundgren,
ekonomiassistent 013-636 59

Postadress: Vreta klosters församling
Box 64, 590 70 Ljungsbro

Besöksadress: Löjtnantsgatan 1, Ljungsbro

E-post:

vretaklosters.forsamling@svenskakyrkan.se

Hemsida:

www.svenskakyrkan.se/vretakloster

Organisationsnummer: 252004-2637

Präster

Sverker Linge 013-638 72

Magnus Fröhler 013-666 74

Andreas Sneckenberg 013-638 74

Theresia Österlund 013-662 76

Diakoner

Britta Karlsson 013-680 54

Kyrkomusiker

Kristin Stenberg 013-636 21

Karin Alinder 013-680 86

Lisbeth Christiansson 013-680 85

Lena Gustafsson 013-660 10

Barn och ungdom

Maria Berg Karlsson 013-656 21

Annie Wernersson 013-655 83

Jens Lagnestam 013-680 37

Kyrkokamrer

Ninni Halldin 013-655 37

Kommunikatör

Hanna Hummelbo *mammaledig*

Vik. Nicklas Olsson *kontakta via exp.*

070-342 99 27

Vaktmästeriet

(Sökrast mån-fre 11.30–12.00)

Ansvarig vaktmästeriet

Thomas Mårtensson 013-680 49

Hansgårdens förskola

Förskolechef

Martin Malmström 013-622 37

Ljungsbro café & second hand

Föreståndare Helén Johansson

013-682 00

Kyrkbacken nr 1-2017

Kyrkbacken ges ut av Svenska kyrkan i Vreta klosters församling och utkommer med fyra nummer per år.

Upplaga 5000 ex. Tidningen kan också skickas till din e-post som pdf.

Ansvarig utgivare: Sverker Linge.

Redaktör och grafisk form: Hanna Hummelbo.

Tryckt av LTAB, Linköping.

INNEHÅLL

Tillbakablick

2

TEMA: LUTHER

En musikälskare i brytningstid

4-5

HERDENS HÖRNA: Musik påverkar oss

4

PORTRÄTT: Kätthe, Martin Luthers fru

6-7

DET HÄNDER I KYRKAN

Kalender

8-9

Musikkalender

8-9

Ny föreståndare på Ljungsbro café & second hand

12

Vänförsamlingarna i Afrika

12

Klosterhuset blir besökscentrum

13

Kyrkorådet informerar

14

HISTORIA PÅ KYRKOGRÅDEN:

Kyrkoherde Gustaf-Adolf Andrae

11

Korsord

15

Fastekampanjen

16

Ljungsbro café & second hand

Öppettider:

Onsdag 11-16 Fredag 11-16
Torsdag 11-16 Lördag 11-15

Centralplan 5, Ljungsbro

TELEFON: 013-682 00

FACEBOOK: Ljungsbro café & second hand

HEMBAKAT • EKOLOGISKT • FAIRTRADE
KAFFE • TE • PASTASALLAD • RÅKMACKOR
TOAST • GLASS • INTERIÖR • KLÄDER

WWW.LJUNGSBROCAFE.SE

**Vi tar gärna emot kläder,
leksaker, möbler mm.**

Intäkterna går till caféets verksamhet.

Vi söker fler volontärer!

Är du intresserad att vara med i ett glatt gäng, kom förbi eller ring.

Omslagsbild: Helén Johansson, nya föreståndaren på Ljungsbro café & second hand. Foto: Hanna Hummelbo.

Foton i tidningen ägs av Vreta klosters församling om inte annat anges.
Illustrationer av Mia Carlstedt och Susanne Engman/IKON.

Redaktionskommitté: Bulle Davidsson, Arne Pihlström, Sture Lahrin, Annie Wernersson, Sverker Linge och Hanna Hummelbo.

Nästa nummer av Kyrkbacken kommer ut i början av juni.
Bidrag till det numret lämnas senast 1 maj till Hanna Hummelbo.

HERDENS HÖRNA

Musik påverkar oss

Musiken är en viktig del av livet. Den påverkar oss på olika sätt. Den kan vara lugnande, uppiggande och livgivande. Den som sjunger i kör, till exempel, vittnar om att man efter en körövning mår bättre både till själ och kropp. Musiken påverkar också våra känslor och kan därigenom användas både på ett positivt och negativt sätt.

Martin Luther älskade musik och förstod musikens värde i kyrkans liv, både den instrumentala musiken, och kanske främst sången. Martin skrev egen musik och text. Sångerna kunde fungera som en sorts predikan och som undervisning för församlingen.

Ett annat sätt att använda musiken var att ge ton åt Psaltarens ord. De gamla melodierna från kung Davids tid fanns ju inte kvar och de så kallade "gregorianska" sångmelodierna till Psaltarens texter levde sitt liv mest i klostren. Därför bearbetade Martin Psaltarens texter och skrev egna melodier till dem. Ett sådant exempel är psalmen "Vår Gud är oss en väldig borg", psalm 237 i den svenska psalmboken. Texten är en omformning av Psaltaren 46.

Den psalmen ses som en av de stora Lutherpsalmerna och används i olika Lutherska kyrkor över hela världen. Den har ofta sjungits i kris, krig och orostider.

Jag minns en sekvens jag såg i svensk TV för några år sedan. En journalfilm från Sverige i början av 40-talet visade en bandylandskamp mellan Sverige och Finland på Stockholms stadion. Innan landskampen började ser man hela publiken, mestadels män iklädda hatt och trenchcoat, sjunga psalmen Vår Gud är oss en väldig borg, utantill! Säkert gav detta mod, hopp och förtröstan och stärkte gemenskap och sammanhållning i en svår tid.

Ett annat mer närliggande exempel är 10-årsdagen av 11 september-attackerna i USA då president Barack Obama läste denna psalm.

Musiken var viktig för Martin Luther, liksom den är för oss i livets olika skiften av sorg och glädje, vardag och fest, hemma och i kyrkans liv.

Sverker Linge
Kyrkoherde

EN MUSIKÄLSKARE I BRYTNINGSTID

Musik förändrar världen

Martin Luther älskade musiken nästan lika mycket som han älskade teologin. Han menade att musik har en unik förmåga att lugna och glädja människans själ, och till stor del är det Luthers förtjänst att musiken har en så stor roll i Svenska kyrkans gudstjänster.

Martin Luther älskade musik, och hans förhållande till musiken präglades av att han levde i en brytningstid mellan två olika världsbilder och därmed olika uppfattningar om konstens roll.

Med sig hade han å ena sidan arvet från den grekiske filosofen och matematikern Pythagoras, omkring 500 f kr, och kyrkofadern Augustinus som levde på 400-talet. Här står tillvarons sanningskvaliteter i centrum. Allt som sinnena fångar upp, inte minst genom syn och hörsel, säger något sant om tillvarons innersta hemligheter, om än ofullständigt. Därför är också det som sägs, sjungs eller formas bärare av sanningsanspråk. Sammantaget: människans värld har som Guds skaparverk delaktighet i världen som kosmisk harmonisk organism, ett levande väsen.

Martin Luther skriver (Dr. Martin Luthers Werke, Weimarer Ausgabe):

Om du ser till själva saken, skall du finna att musiken från världens begynnelse finns inlagd i eller sammanvävd med hela skapelsen, både i dess enskildheter och dess helhet.

Förnuft och optimism

Men Luther var å andra sidan även präglad av den nya tiden med dess fokus på människans formande av tillvaron genom sitt förnuft, sin tekniska förmåga och en ökad betoning av tillvarons nyttigheter. Genom att tala, musicera eller konstruera formar människan själv en värld där musikens verkan blir central. Utveckling och

framstegsoptimism blev också hos Luther viktiga ledord. Han skriver:

Ty inget på jorden är kraftigare än att göra de sorgsna glada, de glada sorgsna, de modfällda frimodiga, att locka de högdragna till ödmjukhet, att stilla och dämpa den beta och okontrollerade kärleken, att minska avunden och hatet; och vem kan räkna upp alla människohjärtats rörelser som regerar människorna och lockar och driver dem antingen till dygd eller last; vidare att tygla och regea densamma sinnesrörelsen; ty säger jag: inget är kraftigare än musiken.

Musiken är central för Martin Luther, och hans syn på den kom att präglas av båda dessa synsätt, vad musiken är, dess väsen, och vad den kan åstadkomma, dess verkan. Hans många uttalanden om konstens sinnrika skönhet och om dess väldiga följdverkningar lade grunden för de lutherska kyrkornas stora uppskattning av musiken i kyrkans gudstjänst. Hos Luther finns det plats både för församlingens egen och oftast enstämiga sång och för den konstfärdiga tonkonst med körer och instrument som under hans tid kallades figuralmusik.

Martin Luther (1483 – 1546) var en munk som brottades med stora frågor. Hur han än kämpade kände han sig enligt egen berättelse otillräcklig inför Guds krav. Hans stora upptäckt blev därför att i Bibeln finna att han inte längre behövde kämpa.

Uttryck för Guds godhet

Luther är alltså en musikälskare av rang. Han mediterar över konstens väsen som skapelseverk och uttryck för Guds godhet. Samtidigt förundras han över musikens verkan på det psykologiska planet genom att lugna och glädja. Men konsten har också en central pedagogisk funktion, att bidra till gudstjänstens formande och det uppväxande släktets fostran.

I ett brev till sin vän, tonsätaren Ludvig Senfl, skriver han:

Rent ut sagt, jag skäms inte för att offentligt uttala att det näst efter teologin inte finns någon konst som kan mäta sig med musiken, ty endast musik kan, efter teologin, verka det som teologin på andra sätt kan åstadkomma, nämligen att lugna och glädja människans själ, liksom djävulen, upphovsmannen till bekymmer och oordning, inför musikens klang flyr på ett liknande sätt som han flyr för teologins ord.

Gud verkar genom konsten

Genom allt som sker i tillvaron är Gud verksam. Alltså är även teologin och konsten praktiska och hörbara uttryck för Guds

handlande och skaparkraft:

Åt människan ensam har framför de andra kreaturen getts stämman tillsammans med talet, så att hon skulle kunna och veta att lova Gud med sånger och ord, nämligen med det ljusa klingande predikandet och utbredandet av Guds godhet och nåd, i vilket [predikande] sköna ord och ljuvlig klang skulle ljuda tillsammans.

Luther ser hela världen som en lovsjungande musikalisk organism. Musikens yttersta mål, att lovsjunga, uppnås och människan fylls med en förtjusning som inga andra konstarter kan åstadkomma.

På sätt och vis är nuförtiden hela världen uppfylld av att man tjänar och lovar Gud genom att sjunga, predika, spela orgel och musicera, och Magnificat sjunges så det står härliga till.

Henrik Tobin
Kyrkomusiker och skribent

Källa och läs fler texter:
svenskakyrkan.se/reformationsaret2017

Min herr Kätthe

”Min herr Kätthe” sade Martin Luther ibland om sin hustru. Med det menade han att hon var chefen i huset. Han hade varit munk. Katharina von Bora hade varit nunna. De blev ett par som tillsammans fick sex barn. Kyrkbacken har fått en exklusiv intervju med Kätthe, som Katharina kallades.

Hur var ditt liv tillsammans med Martin?

Det var mycket att stå i. Han hade ju många vänner och studenter från universitetet som samlades hemma hos oss. Alla skulle förstås ha mat när det var dags för det. Det blev ett evigt snärj för att få allt att räcka till. Vi fick ju flera barn också.

Men framför allt hade vi en fin och djup gemenskap, Martin och jag. Vi respekterade och lyssnade på varandra.

Ni var ju inte förmögna, hur hade ni råd att föda alla dessa gäster?

Jag fick gno. Martin fick lön för arbetet på universitetet, men han hade inga andra tillgångar. Böckerna han skrev drog inte in en enda peng. Jag var visserligen född i en adelsfamilj men en fattig sådan. Och han bjöd ju alla gäster på kalaset, fast det ofta var frågan om ren undervisning. De satt där och smorde kråset och antecknade vad Martin sa.

Så jag måste som sagt ligga i. Jag odlade grönsaker, jag ordnade med en fiskdamm och jag bryggde öl i vår källare. Ibland tjänade jag en slant på att ta emot människor med olika kroppsliga bekymmer. Jag kunde en del sjukvård och det visste folk om. Så var min man också sjuk då och då och hade glädje av att jag kunde hjälpa honom.

Hur var de där måltiderna med alla barn och gäster?

Det var förstås intensivt, men jag tyckte så mycket om det. Samtalen var ju intressanta och eftersom jag var beläst inom teologi så hade jag stor behållning av dem. Sen var jag ju rätt skarp

ibland i mina iakttagelser och kommentarer och det uppskattade min man. På det viset var han olik många andra gubbar, vi var mer jämlika än de flesta andra par. Fast det var jag som stod för allt hushållsarbete.

Du hade ju varit försörjd i klostret och levtt ett betydligt lugnare liv. Vad var det som fick dig att lämna klostret?

Lämna och lämna, jag rymde! Vi var ett gäng nunnor som hade lyssnat en del på Luthers idéer och vi uppskattade hans reformatoriska strävan. Men att rymma var inte lätt. Vi hade en gubbe som levererade sill i tunnor till klostret. När han åkte tillbaka var tunnorna inte tomma som det verkade, utan fyllda med oss nunnor! Det luktade inte violer där inne, ska jag säga. Och gubben tog en stor risk, klosterrov kunde ge dödsstraff!

Men hur kom det sig att du gifte dig med Martin?

Först arbetade jag ett par år i hushåll. Luther hade ordnat med att de andra nunnorna hade blivit gifta. Själv ville han inte gifta sig. Han var ju bannlyst av påven och trodde att han kanske skulle bli dödad. Så småningom hittade han en man som han tyckte att jag skulle gifta mig med, men den ville jag inte ha. 1525 ändrade han sig och sa att vi kunde gifta oss. Det var OK, men vi var inte förälskade. Trots det fick vi en varm och kärleksfull relation när vi lärt känna varandra mer.

När han bestämde sig för att gifta sig med mig så var det ju inte av kärlek

Två av era barn dog tidigt. Magdalena blev 13 år och Elisabeth endast åtta månader.

Ja, det var en stor sorg. Många familjer på vår tid fick se barn lämna jordelivet alldeles för tidigt. Johannes, Martin, Paul och Margarethe fick i alla fall överleva sina föräldrar.

Hur gick det för dig när du blev ensam?

Martin gick bort 1546. Han hade tänkt på mig i sitt testamente. Det var inte vanligt då att män hade sådan omsorg om sina hustrur. Martin var ju betydligt äldre än jag. När vi gifte oss var han 42 och jag 26.

Medan han levde var det fullt upp hela tiden. Efter hans död tänkte jag ofta tillbaka på vårt liv. När han bestämde sig för att gifta sig med mig så var det ju inte av kärlek. Dels hade hans far tjatat på honom om äktenskap, dels hade han själv predikat om äktenskapet som en Guds gåva. Dessutom kände han ansvar för mig, eftersom jag var den enda av de förrymda nunnorna som inte blivit gift. Och så vet jag att han tyckte det var roligt att reta katolikerna, vi hade ju båda varit i kloster och avlagt löften om celibat.

Flera av Martins bekanta såg ner på mig, de tyckte inte att jag var något bra parti, fattig som jag var. Men de fick ändra sig. Jag var både mer intelligent och kompetent än de hade förstått, och vi kom snart att hålla mycket av varandra.

Men ensam, det blev jag. De flesta som cirulerat kring vårt bord försvann och hörde inte av sig. Det blev krig och landet drabbades av pesten. Jag fick det eländigt och flyttade från Wittenberg till Torgau. På vägen dit skadades jag i en olycka med vagnen. En tid efter flytten avslutades mitt liv 1552.

Katharina von Bora av Lucas Cranach d. Ä.

Finns det några minnen av dig som vi kan se idag?

Ni kan ju titta på min gravsten i Mariakyrkan i Torgau och besöka museet över mig i mitt hem i staden. På senare år har jag också fått en gata i München uppkallad efter mig. Den hette förut Meiserstrasse efter en biskop, men numera står det mitt namn på gatuskyltarna: Katharina-von-Bora-Strasse, Katharina von Boras gata. Den kan jag titta ner på ibland och det känns ganska bra.

Så tänker jag mig att ett samtal med Katharina von Bora kunde ha sett sig, om det hade varit möjligt.

Bulle Davidsson

Under 2017 firas 500-årsjubileet av reformationen som började med Martin Luthers idéer på 500-talet.

MARS

19 mars Andra sön i fastan

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Cantus Vretensis	
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Gudstjänst	FLISTADS KYRKA
	Ingela Sandqvist, blockflöjt, våfflor	

26 mars Jungfru Marie bebådelsedag

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	DoReMini	
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
	Flöjtmusik	
16.00	Musikgudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA
	Våfflor	

30 mars Torsdag

18.30	Vardagsgudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA
-------	--------------------------	------------------

APRIL

2 april Femte sön i fastan

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Mässa	FLISTADS KYRKA
18.00	Musikgudstjänst	LJUNGS KYRKA

9 april Palmsöndagen

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Stjärnorps blockflöjtsensemble	
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
	Peter Tersmeden, sång	
16.00	Mässa	STJÄRNORPS KYRKA

10 april Måndag

19.00	Passionsgudstjänst	ALLHELGONAKYRKAN
	Mattias Widéen, gitarr	

11 april Tisdag

19.00	Passionsgudstjänst	ALLHELGONAKYRKAN
	Stella Vocalis	

12 april Dymmelonsdagen

19.00	Passionsgudstjänst	ALLHELGONAKYRKAN
	Lena Gustafsson, orgel	

13 april Skärtorsdagen

18.30	Mässa	STJÄRNORPS KYRKA
19.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
19.00	Mässa	FLISTADS KYRKA
20.30	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Vreta klosters kyrkokör	

14 april Långfredagen

11.00	Långfredagsgudstjänst	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Vreta klosters kyrkokör	
15.00	Gudstjänst	ALLHELGONAKYRKAN
	inför nionde timmen	
16.00	Långfredagsgudstjänst	FLISTADS KYRKA
18.00	Gudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA
	inför Jesu kors och gravläggning	
	Emma Berglund och Maja Lundman, sång	

Morgonmässa

i Allhelgona-kyrkan varje onsdag 9.00.

= Se musik-kalendern nedan för mer detaljer.

PRÄSTER OCH SENASTE INFO om gudstjänsterna meddelas i annonsen i Corren Bostad varje torsdag.

Kyrkskjuts

Församlingsbor får gratis kyrkskjuts till och från församlingens kyrkor.

Ring 013-14 60 00, Taxibil i Östergötland: uppge kund-nummer 609 420.

15 april Påskafton

23.00	Påsknattsmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Samling utanför kyrkan	

16 april Påskdagen

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Cantus Vretensis, Vreta klosters kyrkokör	
11.00	Påskdagsmässa	ALLHELGONAKYRKAN
	Noviserna	
14.00	Påskdagsmusik	LJUNGS KYRKA
16.00	Påskdagsmässa	FLISTADS KYRKA
	Körgrupp	
16.00	Påskdagsmässa	STJÄRNORPS KYRKA
	Stjärnorps påskkör, DoReMini	

17 april Annandag påsk

16.30	Emmausvandring	ALLHELGONAKYRKAN
	Från Allhelgona kyrkan till Vreta klosters kyrka	
18.00	Mässa	VRETA KLOSTERS KYRKA

23 april Andra sön i påsktiden

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Psalmgudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA

Söndag 26 mars 16.00

► Stjärnorps kyrka
Musikgudstjänst
"Vi sjunger med Maria"
Stella Vocalis
Lina Carlsson, tvårflojt
Våfflor

Söndag 2 april 18.00

► Ljungs kyrka
Musikgudstjänst
"Klassiska mästare möter svenska dragspelskungar"
Kallis Bengtsson, accordeon

Söndag 16 april 14.00

► Ljungs kyrka
Påskdagsmusik
CantaNova
Peter Tersmeden, sång

Söndag 23 april 16.00

► Stjärnorps kyrka
Psalmgudstjänst
Vi sjunger psalmer tillsammans med brassensemble från Norrköping

30 april Tredje sön i påsktiden

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Gudstjänst	FLISTADS KYRKA
	Orgelmusik i vårtid	

MAJ

6 maj Lördag

11.00	Konfirmationsgudstjänst	LJUNGS KYRKA
	Torsdagsgruppen konfirmeras	

Torginvigning lördag 6 maj 11.00-15.00

Se sidan 13

7 maj Fjärde sön i påsktiden

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Kärna flickkör från 70-talet	
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Gudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA
	Hemvändardag	
18.00	Musikgudstjänst	LJUNGS KYRKA

Hemvändardagar

Stjärnorp	Ljung
Söndag 7 maj	Torsdag 25 maj
14.00 middag	10.45 musik från
16.00 gudstjänst	locktornet.
Stjärnorps kyrkokör	11.00 högmässa

Vårfest i Flistad 28 maj

Gudstjänst, föredrag med Andreas Sneckenberg, tornvisning och kaffe.

MUSIKKALENDER

Söndag 7 maj 18.00

► Ljungs kyrka
Musikgudstjänst

Söndag 21 maj 16.00

► Stjärnorps kyrka
Musikgudstjänst
Placebokvartetten (stråkkvartett)
Stjärnorps blockflöjtsensemble

Söndag 4 juni 18.00

► Ljungs kyrka
Musikgudstjänst
Vox Calluna

Söndag 11 juni 18.00

► Vreta klosters kyrka
Musikgudstjänst
bland annat Gloria av Vivaldi
DoReMini
Cantus Vretensis
Vreta klosters kyrkokör
Orkester

Dramatiserade vandringar

"Starka kvinnor i Vreta kloster"

13-14 och 20-21 maj, 13.00 och 15.00.

Samling vid kyrkporten (ingen föranmälan).

Pris vuxen: 70 kr, ungdom 7-16 år: 35 kr (inkl. fika)

Arrangör: Föreningen Klosterliv i Vreta.

11 maj Torsdag

18.30	Vardagsgudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA
-------	--------------------------	------------------

13 maj Lördag

11.00	Konfirmationsgudstjänst	LJUNGS KYRKA
	Tisdagsgruppen konfirmeras	
16.00	Konfirmationsgudstjänst	LJUNGS KYRKA
	Tisdagsgruppen konfirmeras	

14 maj Femte sön i påsktiden

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Mässa	FLISTADS KYRKA

20 maj Lördag

11.00	Konfirmationsgudstjänst	LJUNGS KYRKA
	Onsdagsgruppen konfirmeras	
14.00	Konfirmationsgudstjänst	LJUNGS KYRKA
	Onsdagsgruppen konfirmeras	

21 maj Bönsöndagen

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Musikgudstjänst	STJÄRNORPS KYRKA

25 maj Kristi himmelfärds dag

7.00	Gökotta med gudstjänst	OLSTORP
11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
	Trumpetmusik	
11.00	Högmässa	LJUNGS KYRKA
	Hemvändardag	

28 maj Sön före pingst

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Gudstjänst	FLISTADS KYRKA
	Vårfest	

JUNI

4 juni Pingstdagen

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
16.00	Mässa	STJÄRNORPS KYRKA
18.00	Musikgudstjänst	LJUNGS KYRKA

5 juni Annandag pingst

19.00	Taizégudstjänst	ALLHELGONAKYRKAN
-------	------------------------	------------------

11 juni Heliga trefaldighets dag

11.00	Högmässa	VRETA KLOSTERS KYRKA
11.00	Mässa	ALLHELGONAKYRKAN
14.00	Friluftsgudstjänst	KILENSTUGAN
	Malforsblecket	
18.00	Musikgudstjänst	VRETA KLOSTERS KYRKA

Med reservation för ändringar.

Reformationsåret 2017

18 MARS 16.00

PSALMFROSA: SING-A-LONG, S:T LARS KYRKA, LINKÖPING

Arrangör: Linköpings stifts kyrkosångsförbund.

20 APRIL 19.00

NÅGRA FINA PSALMER, S:T HANS KYRKA, LINKÖPING

En dag med teologie doktor och psalmskänare Per-Olof Nisser. Lär dig mer om några psalmer som också sjungs tillsammans.

Arrangör: Landeryds församling.

Mer info: församlingsexp. Landeryd 013-20 51 50

18 MAJ

HELIGA ELLER HELGADE, NORRKÖPING, MOTALA OCH LINKÖPING

En dag med fokus på kyrkorum och teologi.

Anmälan senast 4 maj. Arrangör: Linköpings stift.

Mer info: internwww.svenskakyrkan.se/linkopingsstift

23 APRIL 14.00 (ANDRA I SERIEN)

FÖRELÄSNINGSSERIE, S:T LARS KYRKA, LINKÖPING

"Luther och svenska reformationsjubiléer" med Carl Axel Aurelius, biskop emeritus. "Luther, reformationen och Sverige mellan minne och glömska" med Bengt Kristensson Ugglå, professor.

Arrangör: Domkyrkopastoratet m. fl.

Mer info: www.svenskakyrkan.se/linkoping/reformation

2-4 JUNI

VÄRLDENS FEST, VÄSTERÅS "Fri att förändra"

Stora internationell mötesplats som handlar om alla möjligheter att påverka utvecklingen för vår värld. Seminarier för alla åldrar, gudstjänster, melodifestival, gardenparty hos biskopen, festkväll och gospelmässa.

Arrangör: Västerås stift.

Mer info: www.svenskakyrkan.se/världensfest

29 SEPTEMBER-1 OKTOBER

BOKMÄSSAN & SE MÄNNISKAN, GÖTEBORG

Bildning är temat. Svenska kyrkan kommer förutom Se människan-scenen att ha en helt egen scen, med särskild inriktning på bildning och reformation.

Mer info: www.svenskakyrkan.se/semänniskan

28 OKTOBER-3 NOVEMBER

REFORMATIONSVECKAN, UPPSALA OCH HELA LANDET

"Vi skäms inte för evangeliet"

Möjlighet till fördjupad luthersk identitet genom gudstjänster med olika teman, där flera TV-sänds.

Arrangör: Uppsala domkyrkoförsamling och ärkebiskopen

REFORMATIONS DAGEN 31 OKTOBER firas festgudstjänst i alla landets domkyrkor.

Läs mer om andra arrangemang i Linköpings stift:

INTERNWWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LINKOPINGSSTIFT

Välkomna genom dopet!

Joel Allard

Julia Bergh

Embla Carlsson

Kevin Enmar

Albin Hallberg

Wilma Helgesson

Tuva Hellström

Joar Hindrum

Liam Hummelbo

Nova Johansson

Leo Jonsson

Eddie Kristedal Cardelli

Elias Lingemark

William Linné

Tyra Persson Sjöberg

Malte Pettersson

Vidar Waltersson

Hugo Wass

Boka dop

Välkommen att döpas i Vreta klostrets församling. Möjlighet för barndop finns på lördagar 12.00, 14.00 och 16.00 och i söndagens gudstjänster.

Boka via expeditionen, tel. 013-636 58.

Det går också bra att bli döpt som vuxen, kontakta då någon av prästerna, se sidan 3 eller hemsidan för kontaktuppgifter.

Mer information om dop finns på hemsidan:

www.svenskakyrkan.se/vretakloster

Kyrkoherde Gustaf-Adolf Andrae tjänade församling och pastorat i 18 år

Gustaf-Adolf Andrae var född i Mörlunda, Kalmar län 1908 och son till kontraktsprosten Seth Andrae. Han tog studentexamen i Eksjö. 1932 blev han teologie kandidat i Uppsala och prästvigd samma år i Linköping för tjänstgöring i Härnösands stift. Efter några olika förordnanden kom han till Sollefteå som komminister 1936. Tjugo år senare blev han kyrkoherde i Vreta kloster och stannade här till sin pensionering 1974.

I juni månad 1956 kom Gustaf-Adolf med hustru Tora och barnen Bengt, Lars, Monica och Peter från Ångermanland till Vreta kloster. Under de 18 åren som Gustaf-Adolf Andrae var kyrkoherde i Vreta kloster hände mycket i vårt samhälle och inte minst i vår församling och pastorat. Bland annat byggdes Allhelgonakyrkan och ungdomsgården (början till Stefansgården) i Ljungsbro och Ljungs kyrka renoverades.

Jubileum

Den 17 juni 1962 firades 800-årsminnet av Karl Sverkerssons nygrundande av klostret i Vreta. Bland gästerna var kung Gustaf VI Adolf, drottning Louise och ärkebiskop Gunnar Hultgren. Även förre riksantikvarie Sigurd Curman var bland de inbjudna gästerna. Till detta tillfälle hade Andrae skrivit texten till en klosterkantat som framfördes i kyrkan.

Mycket utvecklades

Under Andraes tid byggdes församlingshemmet till. Fastigheter, där tre lantbruk ingick, kunde väl underhållas och förvaltas. Kyrkogården i Vreta kloster utvidgades. Barn samlades i söndagsskola och barntimmar. Arbetet bland ungdomar utökades. De äldre fick sina regelbundna träffar. För konfirmanderna togs de så kallade förhören bort och blev mer ett samtal mellan präst och konfirmand. Leksåmmen tog ett större ansvar i kyrkoråd och kyrkofullmäktige. Kyrkoherde Andrae var kunnig, engagerad och hade stor arbetskapacitet. Han satt ordförande i kyrkoråd, pastoratskyrkoråd, kyrkofullmäktige och församlingsdelegerade och skrev alla protokollen.

Utöver detta var han ordförande i alla byggnadskommittéer som omfattade kyrkor,

kyrkogårdar, församlingshem och lantbrukets byggnader.

Andraes intresse och forskning kring Vreta klostrets historia resulterade i tre skrifter: "Klosterbrev från Vreta", "Sigrid Botolfsdotter. Den sista abbedissan och de sista klosteråren i Vreta" och "Det Händet i Klostret". Han gav också ut flera andra skrifter och studieplaner.

Vid pensioneringen 1974 flyttade Gustaf-Adolf och Tora till Linköping. Gustaf-Adolf avled 1994 i en ålder av 85 år. Tora blev 101 år gammal och avled 2006. De är begravda på Vreta klostrets kyrkogård.

Gustaf-Adolf skrev bland annat "En sång om det eviga livet", som tonsattes av kantor Birger Börjeson.

"Jag har hört om det eviga livet, om ett liv bortom döden och graven. Jag har hört om uppståndelsens morgon, och jag ber – låt mig uppleva det."

Arne Karlsson

Ny föreståndare på Ljungsbro café & second hand

I januari började Helén Johansson arbeta som ny föreståndare på Ljungsbro café & second hand. Hon bor i Linköping och har tidigare jobbat inom restaurang- och second hand-branschen i många år.

5 snabba:

1. Kaffe eller te?

Kaffe.

2. Bästa musikupplevelse?

Phantom of the opera i Stockholm.

3. Senaste bok du läste?

Annika Sörenstams golfbok. Den var jättebra för jag spelar också golf.

Kontaktuppgifter

helen.c.johansson@svenskakyrkan.se
013-682 00

4. Bästa second hand-fynd?

När jag hittade en Uppsala Ekeby-vas för 120 kr, som egentligen var värd 4000 kr.

5. Vad gör dig glad?

Mina barnbarn. Jag har fyra egna och fyra bonusbarnbarn genom min man.

Vi söker fler volontärer!

Är du intresserad att vara med i ett glatt gäng, kom förbi eller ring.

Tack Eva!

Vårt café börjar så smått hitta sin form och vi tackar Eva Hellberg för det arbete hon lagt ned på att Ljungsbro café & second hand ska bli en öppen miljö med härligt fika och god gemenskap. Vi önskar Eva allt gott och Guds välsignelse i nya arbetsuppgifter.

Sverker Linge

Vänförsamlingarna i Afrika

Vreta klostrets församling har sedan 2005 haft skrivna överenskommelser med två församlingar i Afrika – Ibuga i Tanzania och Katjina Katji i Namibia.

Redan under slutet av 1990-talet fanns idéer om att formalisera förbindelsen med Namibia efter kontakter med Lutherhjälpen. När vi så fick en ny kyrkoherde 1999, Per Edler, började han snart prata om att investera i utbildning för all personal kring internationella frågor. Han förankrade idén med målet att genomföra en utbildningsresa för personalen till dels en församling i Europa och dels en utanför Europa. I samråd med stift och rikskyrka valdes två lutherska församlingar i Afrika och i Europa en anglikansk församling i Barton le Clay England.

Under första delen av 2000-talet genomfördes en gedigen utbildning inför studieresorna. Resorna skedde sedan under november månad 2005. Under besöken undertecknades en överenskommelse om partnerskap under fem år med Ibuga och Katjina Katji.

År 2011 upplevde vi från båda hållen att fem år var för kort tid och överenskommelserna förlängdes i ytterligare fem år, till och med 2016. Under detta år kände vi nu från båda sidor att de relationer som byggts upp under åren nu fortsätter utan skriven överenskommelse.

Vi kommer att markera avslutet och tacka för det som överenskommelserna givit vid en gemensam gudstjänst i Ibuga, Katjina katji och Vreta kloster under våren 2017.

Mattias Sahlman
Internationella gruppen

Vreta klostrets och Stefansgårdens kyrkliga syföreningar arrangerar

MODEVISNING

i samarbete med Femina Shop Borensberg

Måndag 24 april 18.00

Stefansgården, Ljungsbro

Vårens och sommarens dammode

KAFFE, SMÖRGÅS, LOTTER, ANDAKT

Inträde 100 kr (inkl. kaffe och lotterichans)

Behållningen går till Svenska kyrkans internationella arbete.

Anmälan senast 28 april till Kristina Öhman: 0705-663 519
Vivianne Gustafsson: 013-606 71
Församlingsexp: 013-636 58

Torginvigning – fest för alla åldrar!

Lördag 6 maj 11.00–15.00 invigs det nya Kyrktorget utanför Allhelgonakyrkan.

11.00 Festlig invigning

MUSIK med Vreta Kloster Ungdomsorkester och körsång

Ballong- och trollerimangel med **MR GORAN**

UTOMHUSMARKNAD • Något att **ÄTA BJUDS** på

Info från **NÄRRÅDET** • Mer info som kommer senare

Vill du sälja något på marknaden kontakta

Mattias Sahlman 013-665 44

Kontaktpersoner: Britta Karlsson, Andreas Sneckenberg och Karin Alinder, se kontaktuppgifter på sidan 3.

Soppa på Hansgården

Torsdagar 11.30

30 kr/person

Till och med 27 april.

Vill du vara med och hjälpa till?

Hör av dig till Britta Karlsson.

Foto: Magnus Aronson/IKON

Vårens dagledigträffar

Välkommen till en öppen gemenskap 14.00–16.00 med program, kaffeservering och andakt.

DATUM	PLATS	PROGRAM
16 mars	Ljungsbro	Allsång med Gemensam träff
4 april	Flistad	Taubesällskapet
20 april	Ljungsbro	Mitt Spanien
26 april	Stjärnorp	Resa i Maya- och Inkaland
13 maj		Veteranbilar Gemensam församlingsutflykt

För schema, se aktuell affischering eller församlingens hemsida.

Vill du starta dagledigträff någon annanstans, kontakta Britta Karlsson.

Klosterhuset blir besökscentrum

Kyrkorådet i Vreta klostrets församling har beslutat att göra Vreta kloster sockencentrum, området vid Vreta klostrets kyrka, mer välkommande och tillgängligt för besökare. Det handlar om ett projekt i flera steg. I år handlar det om klostrets gamla magasin som idag innehåller ett stenmuseum i ena halvan och förråd för vaktmästeriet i andra halvan. Denna byggnad ska nu rustas upp. Där blir det förutom stenmuseum också ett rum för samlingar av olika slag, föredrag, konserter samt möjlighet till servering och försäljning av böcker med mera.

Vidare kommer området framför klosterhuset att snyggas upp och bli mer användbart och ett nytt förråd att byggas söder om Klosterhuset.

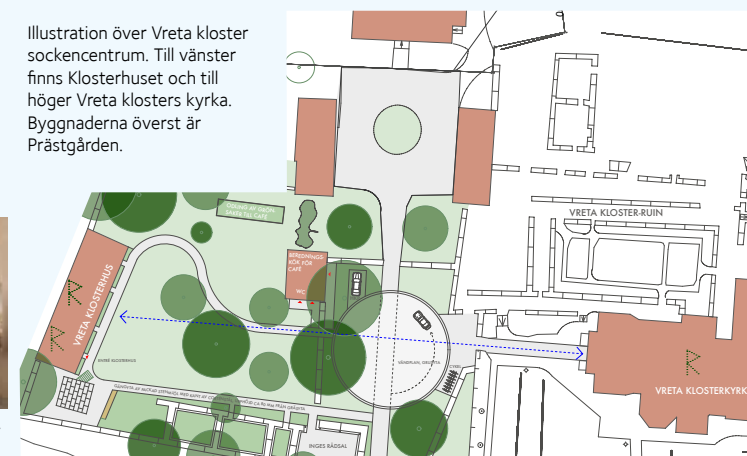
Sverker Linge

Vill du veta mer om projektet – kom på informationsmötet **tisdag 28 mars 17.00** i Stefansgården i Ljungsbro!

Arkitekt Magnus Almung medverkar.

Illustration över hur Klosterhusets interiör skulle kunna se ut efter ombyggnaden.

Illustrationer: Magnus Almung

Valår!

Kyrkovalet
17SEP2017

I år är det valår. Det innebär att vårt nuvarande kyrkoråd gör sitt fjärde och sista år i mandatperioden. Mycket har hänt de tre senaste åren och vi hoppas att de projekt som påbörjats också ska hinna färdigställas. Om du vill engagera dig i kyrkan och **ställa upp i det kommande valet** får du gärna höra av dig till mig så snart som möjligt.

Klosterhuset

Restaureringen av Klosterhuset vid Vreta kloster kyrka har nu inletts med projektering av ett ersättningsförråd. När förrådet står klart startar arbetet med Klosterhuset, se sidan 13. Länsstyrelsen och kommunen är kontaktade för att vi ska få tillstånd till våra byggplaner.

Kyrktorget

Området framför Allhelgonakyrkan står nu klart så när som på att vi väntar på att planteringarna ska börja grönska. Vi är mycket nöjda med utseendet och flera församlingsbor har redan uttryckt att det blivit mycket bättre. Bland de namnförslag som kommit in har kyrkorådet valt "Kyrktorget". Kyrkorådet riktar ett stort tack till fastighetsutskottet och då speciellt Mattias Sahlman som kämpat tappert för att driva projektet i mål. Invigningen av Kyrktorget kommer att äga rum lördag 6 maj, se sidan 13.

Vänförsamlingsbesök

En delegation bestående av tre ungdomar och tre vuxna från vår församling har besökt vänförsamlingen i Fano i Italien och deltagit i den internationella böneveckan, se bild på sidan 2.

Detta är något av det vi diskuterar i kyrkorådet. Kom gärna till oss med dina frågor, idéer och förslag!

Ola Mårtenson
Kyrkorådets ordförande

Vill du ta kontakt med kyrkorådet?

Ola Mårtenson
Kyrkorådets ordförande
Mobil: 070-348 38 16
Mail: ola.martenson@gmail.com

Kyrkorådet 2014-2017

Ordförande: Ola Mårtenson
1:e vice ordf: Mattias Sahlman
2:e vice ordf: Artturi Affleckt
Märta Karlsson
Albert De Haan
Kristina Ladell
Ingvar Eriksson
Ann-Marie Lind
Christina Karlsson
Håkan Karlsson
Kyrkoherde Sverker Linge

Ersättare

Sture Lahrin
Arne Pihlström
Ingrid Sahlman
Birgitta Claesson
Christina Österberg

Foto: Magnus Aronson/IKON

				HAN I LEJONGROPEN		KORTARE ÄN ROMAN		PRYDA FÅR SI-NA UT-BROTT	ÄR RÖD-MARKE-RAD I ALMA-NACKAN
				ALLRA SIST	NERLAGD AVISA				
	HAR FOT-FÄSTE	TOG HEM SPELET							
	DUNSTER-KULÖR	STAT MED HERCEGOVINA		MYR-GRÄS	GROD-DAR				
	STYV-NACKA-DE					LÄDE KANSKE LESS			
	HAR-MONI	MYCKET LÅNG-SAMT	KAN BOLLEN GÅ I	ÄR MAN ALLTID DÄR-FINKAR					
	HAGEN PÅ SCEN								
						BÖN			
						PRO-FANT			
	BOK F61		VIKTIG PJÄS	FEJS				LYSS-NAS TILL I APRIL	
	HASTA					TORK-HUS		DIFFUS	
	LUKTAR GOTT					VISA		HALLON	
					DEN SLÄS MED			LÖG N	
	RYMMER PLAN								
							TVÅL I REBUS		
	PSALMEN "Och allt i dagar vintergrå skall löst av himmelsljuset mot blom och mognad gå. Vi glädes åt varandra åt sol och sommartid, att på Guds jord få vandra och äga himlens frid."				GÖR BIT TILL FÄGEL			MAJORI-TETS-ÄGARE I COOP DUMPADE	
					RIKT-NING INOM ISLAM	NATT-VARDS-KÄRL	STORM-FÄGLAR		
					KVAR AV HERR-GÅRD		KÖNET KUNDE SVENSKA ORD		
					DEL AV JÖSSE ARBETS-ORGA-NISA-TION			TVÅ BRIT-TISKA DRAG	
					MYCKET OTÄCKT				

Här är vårens korsord. Lösningen till korsordet vill vi ha senast 1 maj. Skicka den till Kyrkbacken, Vreta klosters församling, Box 64, 590 70 Ljungsbro, eller lämna den på församlingsexpeditionen på Löjtnantsgatan 1 i Ljungsbro. Märk kuvertet "Korsord". Ange ditt namn och adress. Tre pristagare får var sitt presentkort med posten. Rätt lösning presenteras på hemsidan: www.svenskakyrkan.se/vretakloster.

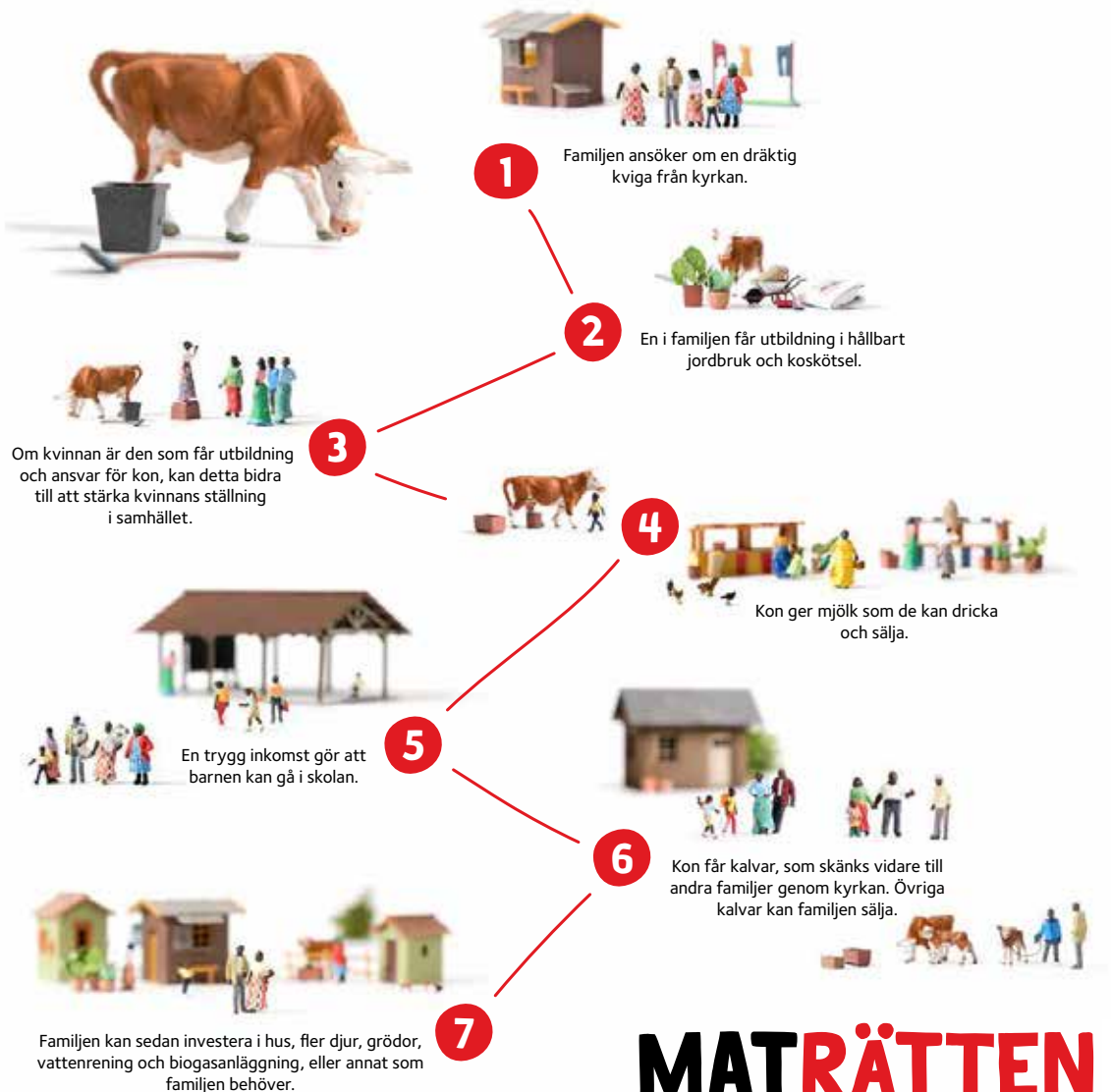
Förra numrets vinnare: Karin Olsson, Örebro, Viola Skoog, Ljungsbro och Marianne Trinks, Ljungsbro. Grattis!

Vill du ställa upp i kyrkovalet eller har frågor om valet?

Kontakta
kyrkorådets ordf., Ola Mårtenson (se ovan)
valnämndens ordf., Lars-Göran Lindström, 070-548 38 19

Stöd fastekampanjen!

KO-EFFEKTEN i 7 STEG

SMS:a KO till 72 905 och ge 100 kr
Swisha valfritt belopp till 9001223

PG 90 01 22-3 | BG 900-1223

MATRÄTTEN

– FÖR ALLAS RÄTT TILL MAT

Svenska kyrkan
INTERNATIONELLT ARBETE

medlem av
actalliance

Läs mer om ko-effekten på svenskakyrkan.se/fastekampanjen.